

Analýza rizik ve vybrané organizaci

Filip Suchomel

Bakalářská práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav krizového řízení

akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Filip Suchomel**
Osobní číslo: **L14106**
Studijní program: **B3909 Procesní inženýrství**
Studijní obor: **Ovládání rizik**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Analýza rizik ve vybrané organizaci**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte teoretickou část zabývající se problematikou zvoleného tématu bakalářské práce.
2. Popište organizaci a analyzujte možná rizika provozu činnosti v dané organizaci.
3. Navrhněte opatření k zlepšení stavu bezpečnosti ve vybrané organizaci.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] SMEJKAL, Vladimír a Karel RAIS. Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích. 3., rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, c2010. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3051-6.

[2] TICHÝ, Milík. Ovládání rizika: analýza a management. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2006, 396 s. ISBN 80-7179-415- 5.

[3] ČSN ISO 31000. Management rizik – Principy a směrnice. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2010. 40 s.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Slavomíra Vargová, PhD.**

Ústav krizového řízení

Datum zadání bakalářské práce: **3. února 2017**

Termín odevzdání bakalářské práce: **15. května 2017**

V Uherském Hradišti dne 10. února 2017

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

Ing. et Ing. Jiří Konečný, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se bakalářská práce skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti 8. 5. 2014

.....
podpis studenta

¹⁾ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací;

²⁾ Vysoká škola nevydělčně zveřejňuje bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy. Vysoká škola disertační práce nezveřejňuje, byla-li již zveřejněna jiným způsobem.

(2) Bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce požítovat ne své náklady výpisy, opisy nebo rozmnožení.

(3) Píseň, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

(4) Vysoká škola může odložit zveřejnění bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce nebo jejich částí, a to po dobu trvání překážky pro zveřejnění, nejdéle však ne dobu 3 let. Informace o odložení zveřejnění musí být spolu s odůvodněním zveřejněna na stejném místě, kde jsou zveřejňovány bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, již se týká odklad zveřejnění podle věty první, jeden výpis práce k uchování v ministerstvu.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3;

(3) Do práve autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užíje-li nikoli ze účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdětku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložil, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přiměřeně k výši výdětku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce řeší problematiku analýzy rizik v prostředí Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm se zaměřením na potenciální ohrožení návštěvníků. Teoretická část obsahuje přehled a historii památkové péče, historii muzea, charakteristiku základních pojmů, dále popisuje metodiku managementu rizik a jednotlivé metody analýzy rizik. V praktické části je detailně představeno muzeum, jsou vybrány tři největší kulturní akce a provedena analýza rizik. Na základě výsledků analýzy jsou navržena opatření ke zlepšení stavu.

Klíčová slova: management rizik, riziko, analýza rizik

ABSTRACT

The Bachelor thesis is dealing with the problematics of analyzing the risks of the Valašské nature museum in Rožnov pod Radhoštěm with the main focus being on the potential dangers to the visitors. The theoretical part contains an overview and history of the care for this monument, the history of the museum and characteristics of basic terminology. It also describes the methodology of management and the individual methods used in the risk analysis. The practical part describes the museum in detail. Three main cultural events were picked and analysed for potential risks. Based on the analysis, several solutions are suggested to better the overall state.

Keywords: Risk management, Risk, Risk analysis

Děkuji paní Ing. Slavomíře Vargové, PhD., vedoucí mé bakalářské práce, za cenné rady, připomínky, doporučení, za vysoce profesionální a obětavý přístup, při zpracovávání této práce.

Dále bych chtěl poděkovat provoznímu náměstkovi Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm panu Ing. Jaroslavu Poláškovvi za ochotu, čas a poskytnuté materiály ke zpracování mé bakalářské práce.

V poslední řadě patří poděkování mé rodině, která mi byla při psaní oporou.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 PAMÁTKOVÁ PÉČE	12
1.1 HISTORIE OCHRANY PAMÁTEK	12
1.2 SVĚTOVÝ POHLED NA RISK MANAGEMENT MUZEÍ.....	13
1.3 VZNIK A VÝVOJ MUZEA	31
2 ZÁKLADNÍ POJMY	15
3 MANAGEMENT RIZIK	19
3.1 SUBJEKTY VYHLEDÁVAJÍCÍ RIZIKA V ORGANIZACI	19
3.2 PROCES MANAGEMENTU RIZIK	21
3.3 STANOVENÍ KONTEXTU	22
3.4 IDENTIFIKACE RIZIK	22
3.5 ANALÝZA RIZIK.....	23
3.5.1 Předmět a cíl analýzy rizik.....	23
3.5.2 Činnost analýzy rizik.....	24
3.6 HODNOCENÍ RIZIK	24
3.7 OŠETŘENÍ RIZIKA	25
4 NÁSTROJE ANALÝZY RIZIK	26
4.1 METODY MAPOVÁNÍ PROCESŮ A PROCESNÍCH SÍTÍ.....	26
4.2 KAUZÁLNÍ ANALÝZY	27
4.3 ANALÝZY KOŘENOVÝCH PŘÍČIN	28
4.4 ANALÝZY RIZIK A SELHÁNÍ	28
II PRAKTICKÁ ČÁST	29
5 VALAŠSKÉ MUZEUM V PŘÍRODĚ	30
5.1 ROZDĚLENÍ AREÁLU MUZEA	31
5.2 NÁVŠTĚVNOST MUZEA	35
5.3 KULTURNÍ AKCE.....	36
5.4 HLAVNÍ KULTURNÍ AKCE.....	43
6 POSUZOVÁNÍ RIZIK	46
6.1 IDENTIFIKACE RIZIK	47
6.2 ANALÝZA RIZIK.....	49
7 MOŽNOSTI OŠETŘENÍ RIZIKA	53
ZÁVĚR	55
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	57

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	60
SEZNAM OBRÁZKŮ	61
SEZNAM TABULEK.....	62
SEZNAM PŘÍLOH.....	63

ÚVOD

Riziko je součástí každodenního života každého jedince a můžeme jej chápat jako tok nepříznivých situací, které na nás mají negativní vliv. Setkat se můžeme s rozmanitými druhy rizik. Některá na nás působí více, některá zase méně, ale nikdy se nic bez nich neobejde.

Jednou z příčin, proč se člověk snaží rizika nějakým způsobem řídit a eliminovat, je strach, který v případě realizace hrozby pro jedince znamená ohrožení jeho základních hodnot. Každý, i když si to neuvědomujeme, dnes a denně provádíme svou privátní analýzu rizik a podle ní vyhodnocujeme, jak se budeme chovat a jaké činnosti budeme dělat.

Obdobně by se měl chovat každý podnik nebo organizace, i když je všeobecně známo, že odstranit veškerá rizika není možné. Existuje však mechanismus na to, jak rizika snížit na co nejmenší úroveň. Mechanismus posuzování rizik spočívá v prvotní identifikaci dle určitých nástrojů a následném vyhodnocení. Na základě těchto dvou operací lze určit nebezpečnost rizika pro danou organizaci.

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou řízení rizik v organizaci Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm se zaměřením na ohrožení návštěvníků při konání kulturní akce. V teoretické části je uveden přehled a historie památkové péče, historie muzea, charakteristika základních pojmů, dále je zde popsána metodika managementu rizik a jednotlivé metody analýzy rizik. Praktická část obsahuje detailní popis muzea, je zde proveden výběr tří největších kulturních akcí, kde jsou identifikována rizika, která slouží jako podklad pro analýzu rizik. Na základě výsledků analýzy jsou navržena opatření ke zlepšení stavu.

Cílem této práce je provést na základě vydefinovaných požadavků analýzu rizik muzea, určit nejrizikovější části kulturní akce a na základě provedené analýzy navrhnout opatření, která eliminují rizika působící na návštěvníky při návštěvě kulturní akce.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PAMÁTKOVÁ PÉČE

Památky hrají velmi důležitou roli, zejména při kulturních, vzdělávacích i užitných funkcích, zároveň přispívají k životu a hospodářskému rozvoji regionů a vytvářejí spolu s živou kulturou přitažlivý obraz naší země v zahraničí, tím by se dalo říct, že vedou k obohacování kultur jednotlivých národů.

To, že památky a muzea se stávají nepostradatelnými pro současný život s časem si uvědomuje stále více lidí. Je tedy na místě a zcela žádoucí, abychom toto dědictví uchovali pro budoucí generace.

Památkovou péčí myslíme komplexní a velmi náročný proces, integrující poznatky z výzkumu řady vědních oborů, o orientaci v životě a tvorbě současnosti a také o přesvědčivou komunikaci s veřejností. [15]

- **Zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy**

Tento zákon uvádí v povinnost vlastníka chránit sbírku zapsanou v centrální evidenci proti krádeži a vloupáním a před poškozením

- **Metodický pokyn k ochraně sbírek muzejní povahy a sbírkových předmětů před krádežemi, vloupáním a požáru**

1.1 Historie ochrany památek

Během historie se problematika ochrany kulturních hodnot před různými zejména válečnými konflikty řešila na mezinárodní úrovni již od roku 1863, kodexem Francise Liebera. Navazujícími dokumenty, které posunuly ochranu památek na vyšší úroveň a braly například v potaz úmyslné poškození během konfliktu je Oxfordský manuál (1880), Haagská konvence (1899 a 1907), Roerichův pakt (1935), Úmluva na ochranu kulturních statků za ozbrojeného konfliktu (1954) nebo Úmluva o světovém dědictví UNESCO (1972). [5]

Do roku 1999 se dokázalo operovat s dříve vytvořenými úmluvami a konvencemi, ale v důsledku konfliktů na území bývalé Jugoslávie byl přijat v Haagu Protokol II k Úmluvě z roku 1954, který byl směrem k trestní odpovědnosti více konkrétní.

Jelikož byl Protokol II původně určen pouze pro válečné konflikty, později se projevil jako vyhovující i v kontextu s přírodními pohromami, hlavně díky stanovení povinnosti při-

jmout přípravná opatření obecně využitelná za všech typů krizových situací (plánování nouzových opatření, opatření na ochranu proti požáru, zhroutilí budovy). [5]

Tab. 1 Přehled historie ochrany památek [5]

ROK	UDÁLOST
1863	Lieberův Kodex
1874	Bruselská deklarace
1880	Oxfordský manuál
1899, 1907	Haagské úmluvy
1935	Roerichův pakt - Washingtonský pakt na ochranu uměleckých a vědeckých zařízení a historických památek
1954	Úmluva na ochranu kulturních statků za ozbrojeného konfliktu, Prováděcí řád, Protokol I
1972	Úmluva o světovém dědictví UNESCO
1977	Dodatkové protokoly I a II k Ženevským úmluvám z roku 1949
1999	Protokol II k Úmluvě z roku 1954

"S ohledem na dlouhodobý vývoj bezpečnostní situace je pro Českou republiku identifikováno nízké riziko ozbrojeného konfliktu nebo nepřátelských akcí s předpokládanými dopady na kulturní fond, relevantního zájmu je tedy především ochrana v souvislosti s působením živelních pohrom." [5]

1.2 Světový pohled na risk management muzeí

Managementu rizik v muzeích se ve světě na rozdíl od ČR věnuje poměrně mnoho organizací a institucí. Například Kanada nebo Velká Británie mají vypracovanou celou strategii, jak eliminovat rizika a tím zabezpečit předměty s vysokou kulturní hodnotou. [21]

Celosvětově nejběžnějšími riziky pro muzejní sbírky jsou:

- Fyzikální síly (zemětřesení, fyzické poškození, restaurátorské práce);

- Oheň (plamen, saze);
- Voda (povodně, instalatérství nebo střešní netěsnost);
- Kriminální činnost (loupež, vandalismus);
- Škůdci (hlodavci, hmyz);
- Znečišťujících látek (prach, plyny);
- Světlo a UV záření, nevhodná teplota, relativní vlhkost;
- Zanedbání (ztráta dat, nesprávné umístění, pomíchání exponátů). [21]

Pro zjištění míry poškození objektu (MPO) se používá základní rovnice, která má podobu:

$$\text{MPO} = \text{Hodnota objektu} \times \text{Rychlost znehodnocení} \times \text{Náchylnost} [21]$$

2 ZÁKLADNÍ POJMY

Nebezpečí – Nebezpečnost – Hazard

Tímto pojmem se označuje vlastnost látky nebo fyzikálního či biologického jevu, faktoru nebo stav systému, která působí nepříznivě na lidské zdraví nebo environment. Nebezpečí se projeví pouze tehdy, je-li člověk jejímu vlivu exponován, tedy vystaven. Dalo by se však říct, že nebezpečí je zdrojem rizika. [4]

Riziko – Risk

Názvem "riziko" se označují kvalitativně dosti rozdílné, byť velice příbuzné pojmy. Ukazuje se, že při hledání definice rizika jde o sémantický problém, který není univerzálně řešitelný. Záleží velice na odvětví, oboru a problematice, co se pod tímto názvem rozumí, záleží koneckonců i na jazyku, ve kterém se o riziku hovoří nebo píše. Existují skupiny definic technických, ekonomických a sociálních. [1]

Obecně vyjadřuje úroveň nežádoucích důsledků možného působení potenciální hrozby. Pojem rizika souvisí se společenským vývojem. Riziko má také odlišný význam pro různé činnosti, avšak nejistota a neurčitost zůstávají společným základem. [2]

V této práci budu používat definici, že riziko je kombinace pravděpodobnosti a dopadu.

$$R = P \times D$$

Environmentální riziko

Zahrnuje riziko, týkající se:

- osob,
- majetku,
- životního prostředí.

V praxi se můžeme setkat s použitím termínu jako např. mechanické, tepelné, magnetické nebo elektrické riziko. Bohužel tyto pojmy vycházejí z některých nekvalifikovaných překladů zahraniční literatury, přestože v původní literatuře jsou tyto pojmy důsledně rozlišovány. [4]

Prevence

Prevenčí označujeme souhrn organizačních a technických opatření, vedoucích k tomu, jak předejít nežádoucí situaci a vytvořit podmínky pro zajištění havarijní připravenosti. [4]

Objekt

Jedná se o prostor, ve kterém jsou uloženy předměty s vysokou nebo těžce vyčíslitelnou historickou a kulturní hodnotou. [4]

Prostředí

Vlastnost prostoru, ve kterém se objekt nalézá a doby, v níž probíhá, vytváří prostředí.

Celkově může mít prostředí různou povahu:

- Přírozené prostředí je dáno přírodními podmínkami (byť ovlivněnými člověkem),
- Umělé prostředí je vytvořeno lidmi v různých podobách.

V prostředí probíhají hmotné a nehmotné jevy a dochází v něm ke hmotným a nehmotným událostem.

Vlastností obou typů prostředí jsou:

- Náhodnost jevů a událostí.
- Zpětné vazby mezi jevy, událostmi a vlastnostmi prostředí.

S oběma těmito vlastnostmi musíme vždy počítat. Každý projekt je prostředím ovlivněn a současně působí zpětně na prostředí - může měnit jeho vlastnosti, a to bez ohledu, zda jde o prostředí přírozené nebo umělé a zda jsou probíhající jevy hmotné nebo nehmotné. [1]

Nebezpečný činitel

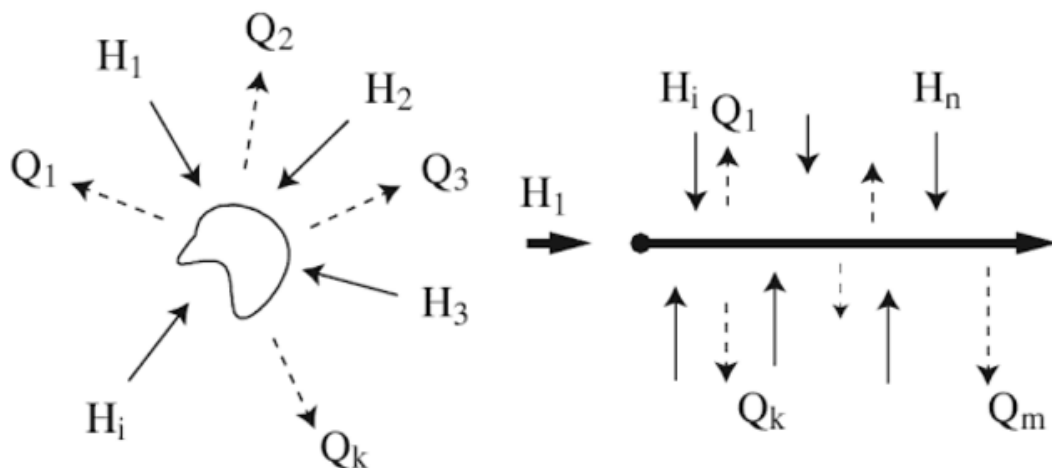
Tímto pojmem může být myšleno nespočet věcí. Tak například může jít o: zařízení, látku, objekt, pracovní prostor, technologii, pracovní činnost, zvíře, člověka atd.

Nebezpečné činitele, resp. nebezpečí ve smyslu ČSN IEC 300-3-9 (Management spolehlivosti – část 3.: analýza rizika technologických systémů), lze rozdělit do čtyř obecných kategorií:

- **přírodní nebezpečí** (povodně, zemětřesení, tornáda, blesky atd.),
- **technologická nebezpečí** (průmyslová zařízení, konstrukce, dopravní systémy, spotřební výrobky, pesticidy, herbicidy, léky atd.),
- **společenská nebezpečí** (přepadení, válka, sabotáž, přenosné choroby,
- **nebezpečí týkající se životního stylu** (kouření, alkohol, zneužívání drog atd.) [4]

Pole nebezpečí

Každý objekt se nalézá v prostředí, které na něj působí buď pozitivně, nebo negativně (co je pozitivní a co je negativní, nelze jednoznačně definovat, neboť obvykle mají tyto pojmy duální povahu). Jevy působící negativně jsou pro objekt zdrojem nebezpečí H . Avšak objekt může být sám o sobě zdrojem nebezpečí Q , kterými ohrožuje prostředí, v němž se nalézá. [1]

Obr. 1 Pole nebezpečí [1]

Krizové riziko

„Konkrétní riziko vyhodnocené na základě analýzy rizik. Zpracovatel krizového plánu uvádí výčet a hodnocení možných krizových rizik v náležitostech krizového plánu dle nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).“ [10]

Dopad

Přímý nebo zprostředkovaný vliv mimořádné události na duchovní, psychickou, zdravotní a sociální stránku člověka. Dopad se odráží také zároveň ve fungování komunity, skupiny, případně celé společnosti. [10]

Zranitelnost

Zranitelnost lze definovat jako slabina, které může hrozba využít pro uplatnění nežádoucího vlivu. Vyjadřuje citlivost aktiva na působení dané hrozby. Zranitelnost vzniká všude tam, kde nastane střet mezi hrozbou a aktivem. Zranitelnost lze hodnotit na základě dvou faktorů:

- citlivost – náchylnost aktiva na narušení danou hrozbou;
- kritičnost významnost aktiva pro analyzovaný subjekt. [8]

Protiopatření

Protiopatření je zejména proces nebo technický prostředek primárně vytvořen pro eliminaci zranitelnosti, působení nebo dopadu hrozby. V kontextu s analýzou rizik je charakterizováno efektivitou a náklady. V praxi si lze představit, že výběr vhodného opatření tkví v optimalizaci, kdy se hledají nejúčinnější protiopatření, jejichž aplikace bude pro organizaci znamenat co nejmenší náklady. [8]

3 MANAGEMENT RIZIK

Je to proces, v němž subjekt analyzuje potenciální rizika a s pomocí informací, které z analýzy dostane, rozhodne o tom, která rizika jsou přijatelná a která nikoliv. Pro nepřijatelná rizika definuje subjekt protipatření k jejich eliminaci či snížení na přijatelnou úroveň. Při volbě konkrétní volbě strategie se vedení organizace musí rozhodnout, jestli je potřebné riziko akceptovat, nebo ho odmítnout na základě hodnocení únosnosti rizika, resp. Stanovit, jestli je riziko přijatelné, nebo nepřijatelné. Základem je formulovaná strategie s důrazem na znalost potenciálních hrozeb. Vedení si musí jasně ujasnit, která rizika podnik ohrožuje přímo a kdo se jimi bude v podniku zabývat. [3]

Efektivní funkčnost managementu rizik zajišťuje:

- pravidelné provádění kontrol identifikovaných rizik,
- aktualizování výsledků počáteční analýzy rizik,
- podílení se na formulaci strategie organizace stanovené rizikovou strategií,
- vytyčení cílů v oblasti snižování rizika v návaznosti na strategii organizace,
- přeměňování některých rizik v příležitosti a řízení rizik optimálním způsobem. [9]

3.1 Subjekty vyhledávající rizika v organizaci

V organizaci může na rizika upozornit kterýkoliv zaměstnanec, protože i pro něj je důležité, aby pracoval v prostředí, které neohrožuje jeho zdraví. Hodnocení rizika je už upraveno v zákoně. [3]

- **Zákon č. 309/2006 Sb. Zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci**

Ukládá možnost vyhodnotit rizika své organizace samostatně při podmínkách provozu malé firmy s nejvýše 25 zaměstnanci, odborné znalosti a znalosti veškeré pracovní činnosti. V případě, že se jedná o podnik s větším počtem zaměstnanců, stává se podnik odborně způsobilým a může hodnotit rizika samostatně. [3]

- **Zákon č. 237/2000 Sb. Zákon o požární ochraně**

Vytváří podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech stanovením povinností ministerstev a jiných správních úřadů. [3]

- **Zákon č. 262/2006 Sb. Zákon zákoník práce**

Stanovuje zaměstnavateli povinnost vyhledávat rizika, posuzovat je a navrhnout opatření pro eliminaci, aby ochránil životy a zdraví svých zaměstnanců před újmou.

Zákoník práce vymezuje:

- subjekty pracovního práva
- zabývá se pracovním poměrem a živností
- vznikem pracovních poměrů a jejich druhem
- skončením pracovního poměru
- změnou pracovního poměru
- pracemi konanými mimo pracovní poměr
- odpovědností za škodu. [3]

- **Zákon č. 267/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony**

Zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie

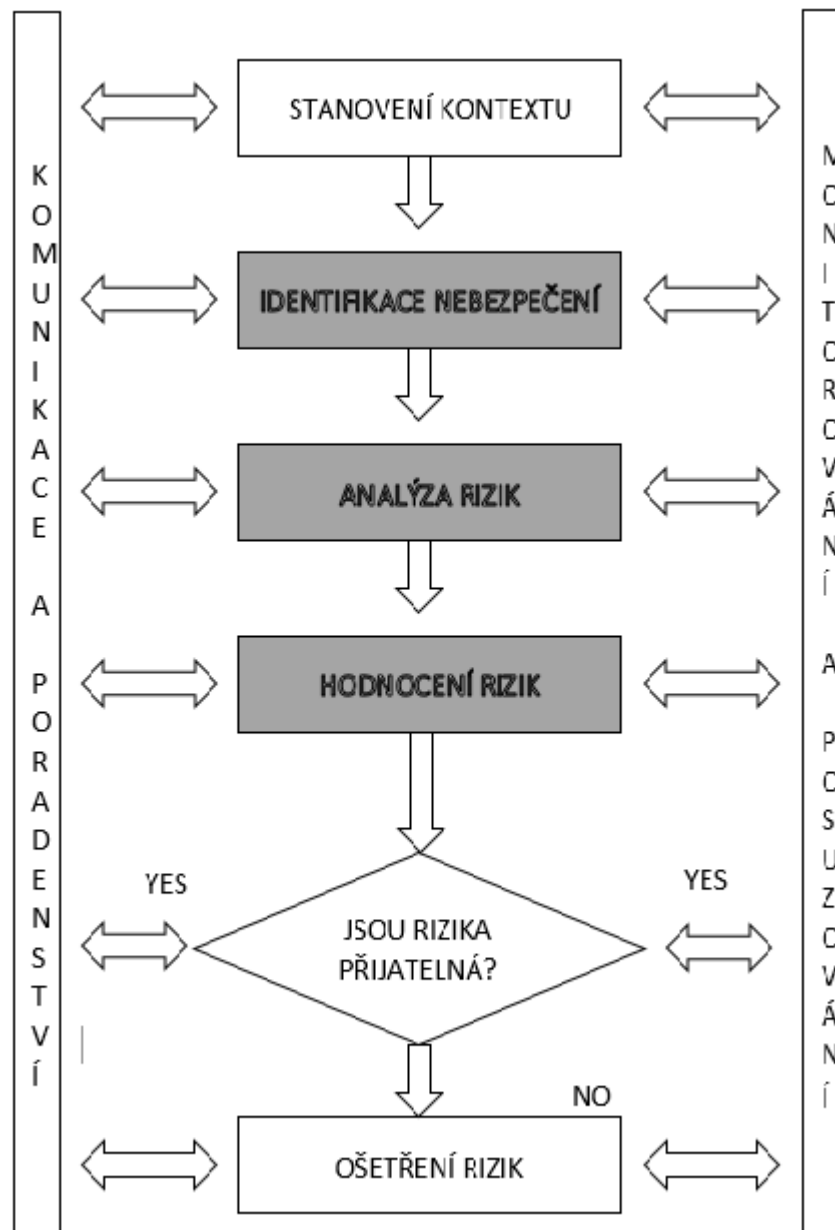
- práva a povinnosti fyzických a právnických osob v problematice ochrany veřejného zdraví,
- soustavu orgánů ochrany veřejného zdraví, zároveň jejich působnost a pravomoc,
- úkoly ostatních orgánů veřejné správy v problematice ochrany veřejného zdraví, hodnocení a snižování hluku z hlediska dlouhodobého hlukového zatížení životního prostředí. [3]

- **Zákon č. 255/2012 Sb., Kontrolní řád**

- Zákon upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků, jiných orgánů a právnických nebo fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy, při kontrole činnosti orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků, jiných orgánů, právnických a fyzických osob. [3]

3.2 Proces managementu rizik

„Označuje postupy omezování rizikovosti. Jeho cílem je analyzovat současná i budoucí rizika a vhodnými opatřeními snižovat pravděpodobnost a závažnost jejich možných nežádoucích následků.“ [14]

Obr. 2 Proces managementu rizik [14]

3.3 Stanovení kontextu

Při stanovení kontextu je třeba vymezit základní údaje pro management rizik, zároveň je nutné brát v úvahu jak vnitřní a vnější parametry týkající se organizace, tak podklady k posuzovaným rizikům. [6]

Postup sestavení kontextu:

- Stanovení vnějšího kontextu
- Stanovení vnitřního kontextu
- Stanovení kontextu procesu managementu rizik
- Vymezení kritérií rizika

Strategie managementu rizik:

A. Vyhnutí se riziku

Strategie vyhýbání se riziku je oprávněná v případě nepřijatelného rizika, které by mohlo způsobit výrazné narušení finanční stability podniku.

B. Podstoupení rizika

V praxi tuto politiku zastupuje několik politik. Možností je například samopojištění. Při této strategii je potřebné, aby v organizaci bezchybně fungoval systém plánování a controllingu.

C. Transfer rizika

Riziko přeneseme na jiný subjekt, například se může jednat o pojišťovnu, která převezme rizika za úplatu.

3.4 Identifikace rizik

Jedná se o proces nalezení, rozpoznávání a zaznamenávání rizik. Pomocí identifikace máme možnost zjistit, co by se mohlo stát nebo jaké mohou nastat situace, které mohou ovlivnit vytyčené cíle organizace.

Součástí procesu identifikace je zjišťování příčiny a zdroje rizika, události, situace a okolnosti, které by mohly mít dopad na cíl. [6]

Metody identifikace rizik:

- metody, které jsou založeny na důkazu, patří sem kontrolní seznamy a přezkoumávání historických dat;
- systematické týmové přístupy, fungující na principu přítomnosti několika expertů, kteří se řídí systematickým procesem a jejich úkolem je identifikovat riziko pomocí strukturovaného souboru výzev a otázek;
- techniky induktivního uvažování, například HAZOP.

3.5 Analýza rizik

Analýzu rizik si můžeme přestavit buď jako projekt nebo jako pomůcku, která nám přináší odpovědi na klíčové otázky, pokud se nacházíme v managementu organizace. [13], [11]

Klíčové otázky:

- Jak definovat problémy a jak se jimi zabývat?
- Jaké se nabízejí možnosti pro řešení definovaných problémů?
- Jaká jsou optimální řešení definovaných problémů?
- Jakým způsobem implementovat řešení problému?
- Jak zkontrolovat implementované řešení na definovaný problém? [12]

3.5.1 Předmět a cíl analýzy rizik

Jak je uvedeno v úvodu kapitoly, předmětem analýzy rizika je projekt, je však nutné brát jej v obecné rovině. Pod pojmem projekt si můžeme například představit:

- výstavbu nové dálnice,
- vývoj nové technologie pro automobilový průmysl,
- intenzivní kurz cizího jazyku. [1]

Cílem analýzy rizik je vytvoření podkladů pro management rizik a vedení organizace. Zároveň je základním kamenem řízení rizik v dané organizaci.

3.5.2 Činnost analýzy rizik

Hodnocení rizika patří mezi součást našeho každodenního života, tento proces je spojen s cílem minimalizace rizika, zároveň je proveden s inženýrským důvtipem, pomocí zkušeností a jisté dávky velkorysosti v chápání souvislostí. Během identifikace se orientujeme v budoucnosti.

Základní činnosti analýzy rizik:

- identifikace rizik;
- vytváření scénářů;
- ohodnocení rizik. [13]

3.6 Hodnocení rizik

Proces hodnocení rizik se výhradně realizuje za předpokladu, že data, která jsou k dispozici konkrétní, pravdivá a verifikovaná. Při hodnocení rizik se využívá pochopení rizika, které se získalo prostřednictvím analýzy rizik za účelem rozhodnutí o budoucích zásazích na ošetření tohoto rizika.

Jednou z primárních věcí je odborné posouzení vstupních dat, metodiky a cíle analýzy. Toto posouzení slouží k výběru konkrétního postupu, přesně padnoucího pro naši organizaci, protože existuje celá řada metodik sloužících pro analyzování a hodnocení rizik. [6], [11]

Běžný postup rozdělení rizika na tři skupiny:

- horní skupina – rizika zařazená do této skupiny jsou nepřijatelná bez ohledu na to, zda činnost znamená přínos, ošetření takového rizika je nezbytně nutné;
- střední skupina – rizika se hodnotí z pohledu nákladů a přínosů pro organizaci;
- dolní skupina – úroveň rizika je tak nízká, není třeba žádných opatření pro ošetření. [6]

Řešení vyplývající z analýzy rizik:

- provedení vhodných opatření pro snížení rizika,
- akceptování rizik za předpokladu, že jimi není ohrožena činnost organizace,
- vyhnutí se rizikům,
- transfer rizik na třetí strany. [8]

3.7 Ošetření rizika

Jakmile je ukončena fáze posouzení rizik, nastupuje fáze ošetření rizik, kdy se zahrne volba jedné nebo více možností jak by se dalo zamezit výskytu nebo důsledku rizik. Po ošetření rizika nastává opět proces posuzování nové úrovně rizika s tím rozdílem, že se zaměřuje na určení přijatelnosti oproti dříve stanoveným kritériím. Cyklický proces posuzování se provádí proto, aby se vědělo, zda je potřebné provést další ošetření nebo nikoli. [6]

Monitorování a přezkoumání

Nezbytnou součástí procesu management rizik je monitorování a přezkoumávání rizik a to s cílem ověření, že:

- předpoklady o rizicích zůstávají platné;
- zůstává platnost předpokladů, na kterých je založeno posuzování rizik;
- ošetření rizika jsou efektivní. [6]

Komunikace a konzultace

Komunikace a následná konzultace je základem při procesu posuzování rizik. Komunikace probíhá se všemi zainteresovanými stranami a vede k

- vypracování řádného kontextu,
- pochopení a zohlednění zájmů zainteresovaných stran,
- propojení různorodých oblastí znalostí pro analýzu rizik. [6]

4 NÁSTROJE ANALÝZY RIZIK

Následující kapitola poskytuje přehled nejpoužívanějších metod určených pro analýzy procesů, pro identifikaci selhání a pro hledání jejich příčin. [14]

4.1 Metody mapování procesů a procesních sítí

K identifikaci rizik a procesů lze použít hned několik metod lišících se například mírou standardizace. Pomocí řady metod lze vytvořit tzv. procesní nebo vývojové diagramy, které zpřehlední pomocí grafického znázornění procesní průběh a vazby. [14]

OSD – Operation Sequence Diagrams – (Diagram operačních činností)

Jedná se o grafickou metodu, kterou jsme schopni popsat činnosti a interakce mezi jednotlivci a týmy, figurující v daném procesu. Cílem je zmapování toků informací a postupů koordinace jednotlivých týmů, ať z pohledu vnějšího nebo vnitřního. [14]

IPR – Identifikace procesů a rizik

Jedná se o komplexní identifikace metodu spočívající v nalezení rizikových procesů ve všech funkčních oblastech organizace. [14]

PHA – Předběžná analýza ohrožení

Jedná se induktivní metodu, uplatňuje se ve všech životních fázích systému, poukazuje na ohrožení a nebezpečné události, které mohou způsobit nehodu. V průmyslu se zejména využívá ve fázi návrhu projektu zařízení, ale může se aplikovat i na stávající zařízení, většinou jako první část komplexní studie bezpečnosti s pozdějším využitím podrobnější metody. Nebezpečné stavy řadí do jedné ze čtyř kategorií nebezpečí: zanedbatelné, obvyklé, závažné a katastrofické nebezpečí. Tato klasifikace může sloužit pro určení priorit při snižování ohrožení.

Koncept PHA představuje soubor různých technik, vhodných pro posouzení rizika. Nejčastěji si můžeme představit techniky posuzování:

- What-if; What-if/Checklists; Hazard and Operability Study (HAZOP); Failure Mode and Effects Analysis (FMEA); Fault Tree Analysis; kombinace těchto metod. [29]

4.2 Kauzální analýzy

Velmi vypovídajícím nástrojem jsou tzv. kauzální (příčina x důsledek) rozborů rizik a procesů.

Analýzy scénářů

Cílem této metody je určení možných následků, které jsou použity pro návrh preventivních opatření. Pojem scénář popisuje možný průběh dějů a změn a slouží pro identifikaci budoucích rizik. [14]

CIT – Critical Incident Technique – (Analýza kritických událostí)

Jedná se o soubor postupů s cílem získat poznatky o průběhu mimořádných událostí, zejména o chování lidí. Mezi hlavní zdroje informací jsou řazení lidé a účastníci událostí. [14]

MES – Multiple Events Sequencing – (Mnohonásobné sekvencování událostí)

Cílem metody je grafické vyjádření sekvencí událostí a podmínek, vycházejících z identifikace účastníků (lidé, zařízení, chemické látky) mimořádné události.

Metoda se zaměřuje na situaci, která se konala současně během mimořádné události, jinak řečeno, jedná se o časovou osu průběhu různých sekvencí a vazeb, které vedly k mimořádné události nebo nehodě. Sekvencování pomáhá k přesné identifikaci příčin. [14] [17]

Ishikawa diagram

Je efektivní grafický nástroj, který společně nabízí globální pohled na příčiny problémů, včetně jejich případných následků. Dále zobrazuje vazby mezi jednotlivými příčinami, tím zpřehledňuje celý proces identifikace rizik.

Příčiny se seskupují do těchto kategorií:

- lidi,
- procesy (metody, postupy, předpisy),
- technická zařízení,
- materiální vstupy, měření (hodnocení),
- prostředí. [14] [18]

4.3 Analýzy kořenových příčin

Tyto metody zjišťují, proč k nehodám došlo a tím odhalují jejich kořenové příčiny. Jsou založeny na stromových diagramech a slouží k identifikování příčin potenciálních rizik nebo už nastalých událostí. [14]

RCFA – Root Cause Failure Analysis – (Analýza kořenových příčin selhání)

Metoda zahrnuje jako zdroj rizik lidské chování a rozhodovací aktivity managementu. [14]

SRP – Savannah River Plant Root Causes Analysis System – (Systémová analýza kořenových příčin Savannské vodní elektrárny)

Tato metoda byla vyvinuta a použita v jaderné elektrárně Savannah Power Plant díky své systematickosti při identifikaci příčin různých provozních nehod a odchylek od provozu.

Slouží k analýze příčin a faktorů závažných selhání, které jsou vyvolané nedostatky lidského činitele. Metoda znázorňuje celý průběh nehody, přičemž mapuje vztahy mezi jednotlivými událostmi, souvisejícími faktory, okolnostmi a podmínkami s cílem rozčlenit komplexy dějů. [14] [16]

SCAT – Systematic Cause Analysis Technique – (Technika systematické analýzy příčin)

Základním kamenem této metody je 5 bloků, tzv. „domina“, které musí být zvládnuty prostřednictvím vhodných opatření.

1) Nedostatky v řízení/kontrolě; 2) Základní příčiny – lidský/procesní faktor; 3) Bezprostřední příčiny – nestandardní zásahy; 4) Nehoda; 5) Ztráta. [14]

4.4 Analýzy rizik a selhání

Matice pro posuzování rizika

Matice vychází ze základního vztahu pravděpodobnost / důsledek. Při procesu posuzování rizik se vytvoří jednotlivé tabulky pro důsledky, pravděpodobnost výskytu a míru rizika. Identifikovaná rizika se pomocí těchto tabulek vyhodnotí a při pohledu na matici a tabulku míry rizika vyjde výsledná hodnota rizika.

Záleží na nastavení systému a preferencích, zda je riziko přijatelné, přechodně přijatelné nebo nepřijatelné. Pokud je nepřijatelné, musíme vynaložit opatření pro eliminaci tohoto rizika.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 VALAŠSKÉ MUZEUM V PŘÍRODĚ

Unikátní skanzen nacházející se v Rožnově pod Radhoštěm s rozlohou cca 80 ha. VMP je druhé nejstarší muzeum v přírodě ve střední Evropě. V roce 1925 jej založili bratři Alois a Bohumír Jaroňkové.

Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm se skládá ze 4 na sobě nezávislých částí a to Dřevěné městečko, Mlýnská dolina, Valašská dědina a Pustevny. Pokud si vezmeme jednu část po druhé, tak nejvíc pozornosti si zaslouží první část, tedy Dřevěné městečko, ve kterém se koná většina kulturních akcí a schází se zde největší počet lidí. [19]

Výrazným rysem současného dění v muzeu je usilovná snaha o oživení zapomenutých tradic, lidového umění a obyčejů i o rekonstrukci společenského života, obchodu a kulturního využití našich předků. Mezi další okruh aktivit patří lidové řemeslo a umělci. U příležitosti konání různých jarmarků a trhů se zde prodávají díla vytvořená tradičními metodami. [30]

Obr. 3 Mapa areálu VMP [19]

5.1 Vznik a vývoj muzea

Myšlenka vytvořit muzeum v přírodě se zrodila v hlavě bratří Jaroňků, zejména pak v mysli staršího z nich, Bohumíra. Bohumír pocházel z Malenovic u Zlína z rodiny se zájmem o umělecké řemeslo. Například jeho otec byl barvíř a strýc sestavoval varhany. Toto stačilo, aby mladého studenta, při výletech do městečka Štramberk zaujaly valašské roubenky.

Při jeho toulkách po světě v roce 1895 navštívil Národopisnou výstavu československou v Praze, kde jej velmi zaujala expozice "výstavní dědina" a v ní konkrétně valašská osada, tedy skupina lidových staveb z Valašska včetně pověstné hospody "Na posledním groši", dle návrhu architekta Dušana Jurkoviče.

V roce 1909 nastal další z důležitých mezníků a to, že oba bratři se usídlují v Rožnově s myšlenkou muzea v přírodě inspirovanou úsilím o uchování měšťanských domů z rožnovského náměstí. Usměrněním celé situace byla cesta mladšího z bratrů, Aloise do skandinávských zemí, kde navštívil právě vznikající muzeum v přírodě v městě Aarhus v Dánsku a nejstarší muzeum v přírodě na světě, Skanzen u Stockholmu.

V roce 1911 byl v Rožnově založen muzejní spolek a v roce 1913 byl konečně předložen první projekt muzea. Výstavbu muzea však zdržovalo období po válce. Bratři společně pohotově využili příznivou situaci v roce 1925 a připravili první valašský folklórní festival, zvaný Valašský rok, přičemž slavnosti se konaly již v areálu vzniklého muzea v přírodě. V době festivalu stály v areálu muzea dva velké domy z náměstí, radnice a měšťanský Billův dům z poloviny 18. století.

O tři roky později, tedy v roce 1928 přibyla do sbírky Vaškova hospoda, pocházející snad z 16. století. Bohužel rok 1933 byl tragický z pohledu úmrtí Bohumíra Jaroňka a pozitivní z důvodů dostavění kopie fojtství z Velkých Karlovic. V průběhu druhé světové války vystavěla skupina tesařů mistra Michala Fabiána dřevěný kostel, který vycházel z dokumentace vyhořelého kostela z Větrkovic u Příbora. Tímto by se dala ukončit první etapa výstavby Valašského muzea v přírodě. Tento vzniklý areál dostal později název Dřevěné městečko.

V 50. letech vznikl projekt, jenž nesl název Valašská dědina a teprve až v dalším desetiletí došlo k jeho realizaci. Cílem výstavby se stala pravdivá rekonstrukce modelu valašské dě-

diny a to tím způsobem, že se postupně vystavělo 40 objektů na rožnovské pasece zvané Straň.

Jednou z nejnáročnějších fází byla výstavba třetího areálu s názvem Mlýnské doliny, která byla zpřístupněna v roce 1982. Při realizaci se bral ohled na zajímavé technologie mlynářských, pilařských, valchařských a hamernických prací, všechny objekty z tohoto areálu jsou začleněny do vesnického urbanismu.

5.2 Rozdělení areálu muzea

Dřevěné městečko

Tato část je nejstarším a nejnavštěvovanějším areálem Valašského muzea v přírodě, byla otevřena na počátku a to v roce 1925. Dostavbou fojtství z Velkých Karlovic a dřevěného kostela z Větrkovic u Příbora byla zakončena první část výstavby VMP zasazena do městského lázeňského parku. Současně vzniklo nejstarší muzeum v přírodě ve střední Evropě. [19] [22]

Dřevěné městečko ukazuje návštěvníkům způsob života na malém městě v období od poloviny devatenáctého století až po první čtvrtinu století dvacátého. V průběhu hlavní sezóny zde probíhají programy, které připomínají obřady a obyčeje našich předků. Mezi další lákadla patří několik mezinárodních folklorních festivalů a mnoho kulturních pořadů. [19]

Obr. 4 Areál VMP „Dřevěné městečko“ [19]

Valašská dědina

Výstavba této části započala v 60. letech 20. století na základě řádně vypracovaného projektu, který měl po dokončení reprezentovat vesnici v horských oblastech Valašska. Bylo zde přeneseno a znovu postaveno kolem čtyřiceti staveb, které prezentují život obyvatel valašské vesnice v předminulém století. [22]

Jedná se o největší areál Valašského muzea v přírodě. Tuto část tvoří například hospodářské usedlosti, salašnické stavby, mlýn a kovárna, které jsou umístěny v krajině a mají připomínat vesnice na okraji Beskyd. [19]

Valašská dědina je veřejnosti zpřístupněna od roku 1972. Interiéry obytných domů zachycují způsob bydlení od poloviny 19. století v různých sociálních vrstvách. V průběhu hlavní sezóny se zde odehrávají programy, oživující staré způsoby hospodaření. [19]

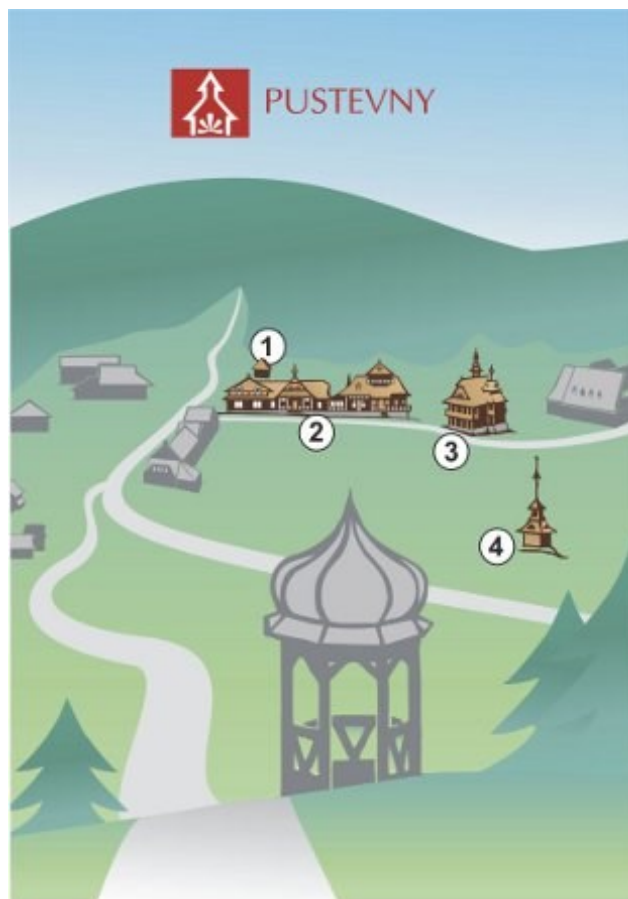

Obr. 5 Areál VMP „Valašská dědina“ [19]

Pustevny

Velmi atraktivním areálem Valašského muzea v přírodě jsou Pustevny, které se pyšní stavbami Libušín a Maměnka v oblasti Pusteven. Atraktivnosti Pusteven si byli vědomi členové turistického spolku a dali si za cíl postupně značit turistické trasy a zřizovat síť horských hotelů a ubytoven a tím zpřístupnit odlehlá místa beskydských hor.

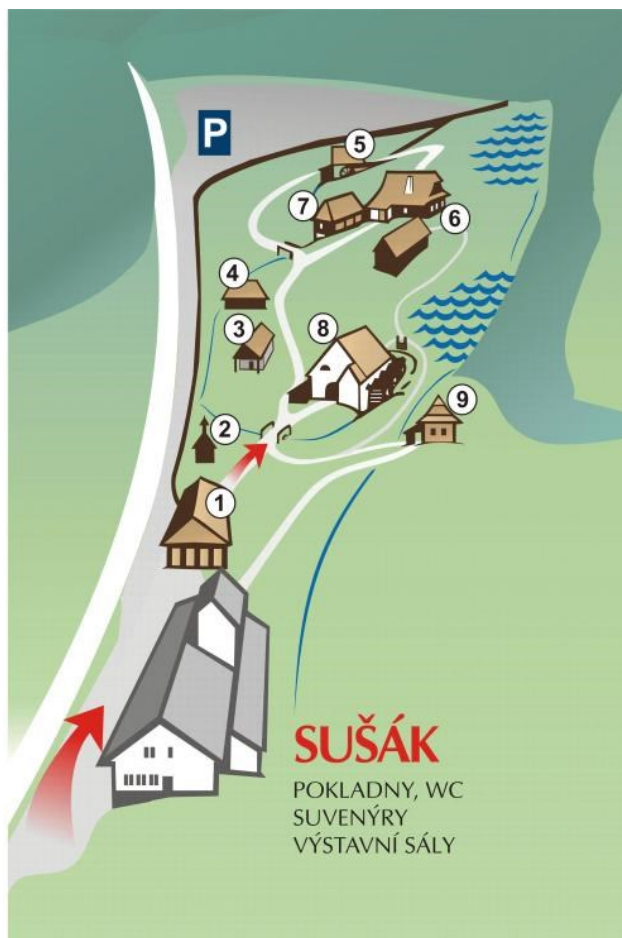
Po zpusošení komplexu během první a druhé světové války se zasloužilo o znovu obnovení až Valašské muzeum v přírodě, díky tomu se stal areál Národní kulturní památkou. [19]

Obr. 6 Areál VMP „Pustevny“ [19]

Mlýnská dolina

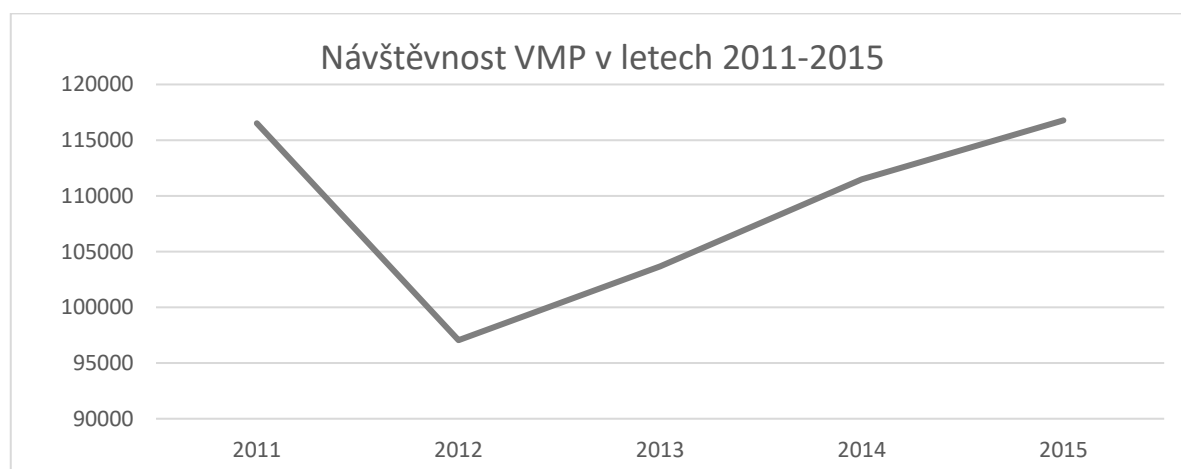
Posledním a zároveň nejmladším areálem muzea je Mlýnská dolina, která vznikla roku 1982 a přístupnou veřejnosti se stala teprve o rok později. Jsou zde sdruženy plně funkční technické stavby pouze na vodní pohon. V rámci kulturních akcí se prezentují technologie prací mlýnských, valchařských, pilařských a hamernických. [19] [22]

Obr. 7 Areál VMP „Mlýnská dolina“ [19]

5.3 Návštěvnost muzea

Na následujícím obrázku bude zobrazen vývoj návštěvnosti VMP od roku 2011 – 2015.

Obr. 8 Návštěvnost VMP [24]

Z grafu je patrné, že návštěvnost VMP v letech 2011-2012 prudce poklesla, nicméně následující léta, tedy 20 má každým rokem rostoucí tendenci. [24]

5.4 Kulturní akce

V tabulce je seznam nejnavštěvovanějších kulturních akcí v letech 2011-2015 včetně vývoje návštěvnosti.

Tab. 2 Návštěvnost kulturních akcí v letech 2011-2015 [24]

Název akce	Návštěvnost v jednotlivých letech (nad 1.000 návštěvníků) / osob				
	2011	2012	2013	2014	2015
Masopust	4348	1974	3003	4656	3277
Velikonoce na Valašsku	29048	19350	9388	25930	19026
Rožnovská valaška	7340	7000	10000	9026	7224
Zvonečkový jarmark	7325	1339	1564	2397	1439
Hejův nožík	1668	1003	1536	1856	1790
Pekařská sobota	6513	5281	4285	4015	3620
Romská píseň	1494	2219	1133	1383	1560
Anenská pouť	3225	2828	2095	3007	3656
Jánošíkův dukát	4646	6092	5243	5165	4297
Starodávny jarmark	9567	6489	8333	7300	7959
Z druhé strany Radhoště	1051	1000	1050	1120	1005
Podzimní putování s broučky Valašským královstvím	2673	1500	2214	2300	4264
Vánoce na dědině	6876	5671	7188	6052	5088
Vánoční jarmark	10775	6648	10851	13014	12682
Celkem	116528	97050	103685	111502	116777

V následujícím textu budou popsány kulturní akce VMP. Veškeré kulturní akce se konají v přesných termínech, volných dnech a státních svátcích.

Masopust (DŘEVĚNÉ MĚSTEČKO)

Muzeum se proměnilo v celodenní prezentaci řeznických firem, spojenou se soutěží O nejlepší valašskou klobásku a O nejlepší valašskou tlačenu. Během vystupování souborů se objevuje rožnovský zvyk tancování s klátem, kdy se přiváže větší poleno některé přihlížející dívce na nohu a ta se pak musí vykoupit. [20] [24]

Obr. 9 Masopust [23]

Rožnovská valaška (DŘEVĚNÉ MĚSTEČKO)

Třídenní folklorní festival, kde se představovalo množství skupin a spolků. [20]

Obr. 10 Rožnovská valaška [23]

Zvonečkový jarmark (DŘEVĚNÉ MĚSTEČKO)

Jednodenní pořad, který prezentoval hrnčířské, keramické, drátenické řemeslo včetně sortimentu včelích produktů. [20] [24]

Obr. 11 Zvonečkový jarmark [23]

Hejův nožík (DŘEVĚNÉ MĚSTEČKO)

Setkání řezbářů z České republiky za účasti mistrů řezbářského řemesla. [20]

Obr. 12 Hejův nožík [23]

Pekařská sobota (DŘEVĚNÉ MĚSTEČKO)

Setkání mistrů cechu pekařského spojené s ochutnávkami pečiva, soutěžími O vynikající chleba, O vynikající rohlík a soutěží O pekařský stánek Valašského království. [20] [24]

Obr. 13 Pekařská sobota [23]

Romská píseň (DŘEVĚNÉ MĚSTEČKO)

Folklorní mezinárodního festival se konal v amfiteátru Dřevěného městečka. Postupně zde vystupovaly soubory a skupiny z České republiky, Slovenska, Maďarska nebo Řecka. [20]

Obr. 14 Romská píseň [23]

Anenská pouť (DŘEVĚNÉ MĚSTEČKO)

Svátek patronky Valašska svaté Anny spojený s krojovaným procesím, čítajícím tisíc osob, z farního kostela Všech svatých do muzejního kostela sv. Anny a pouťovými atrakcemi v Dřevěném městečku. [20] [24]

Obr. 15 Anenská pouť [23]

Jánošíkův dukát (DŘEVĚNÉ MĚSTEČKO)

Mezinárodní folklorní festival souborů převážně z České republiky, Slovenska, Polska a Ukrajiny. V pátek probíhaly vernisáže a výstavy v Sušáku. Sobotní program byl v rámci školy tradiční tanců. [20]

Obr. 16 Jánošíkův dukát [23]

Starodávný jarmark (DŘEVĚNÉ MĚSTEČKO)

Dvoudenní pořad, který navazoval na dávnou tradici rožnovských městských výročních trhů s tradicí sahající do 16. století. Dobová atmosféra byla navozena díky lidovým výrobcům a prodejcům, doprovodné kulturní náplni, jarmarečnými rekvizitami (kolotoče, houpačky, kuše, chůdy, šipky, flašinet, astrolog a vodník), ale i mnoha dalšími účinkujícími. [20] [24]

Obr. 17 Starodávný jarmark [23]

Z druhé strany Radhoště (DŘEVĚNÉ MĚSTEČKO)

Ozvěny frenštátského folklorního festivalu - Koncert. [20]

Obr. 18 Z druhé strany Radhoště [23]

Podzimní putování s broučky Valašským královstvím (DŘEVĚNÉ MĚSTEČKO)
Lampiónový průvod s programem ve spolupráci s Městskou knihovnou a kulturní agenturou. [20]

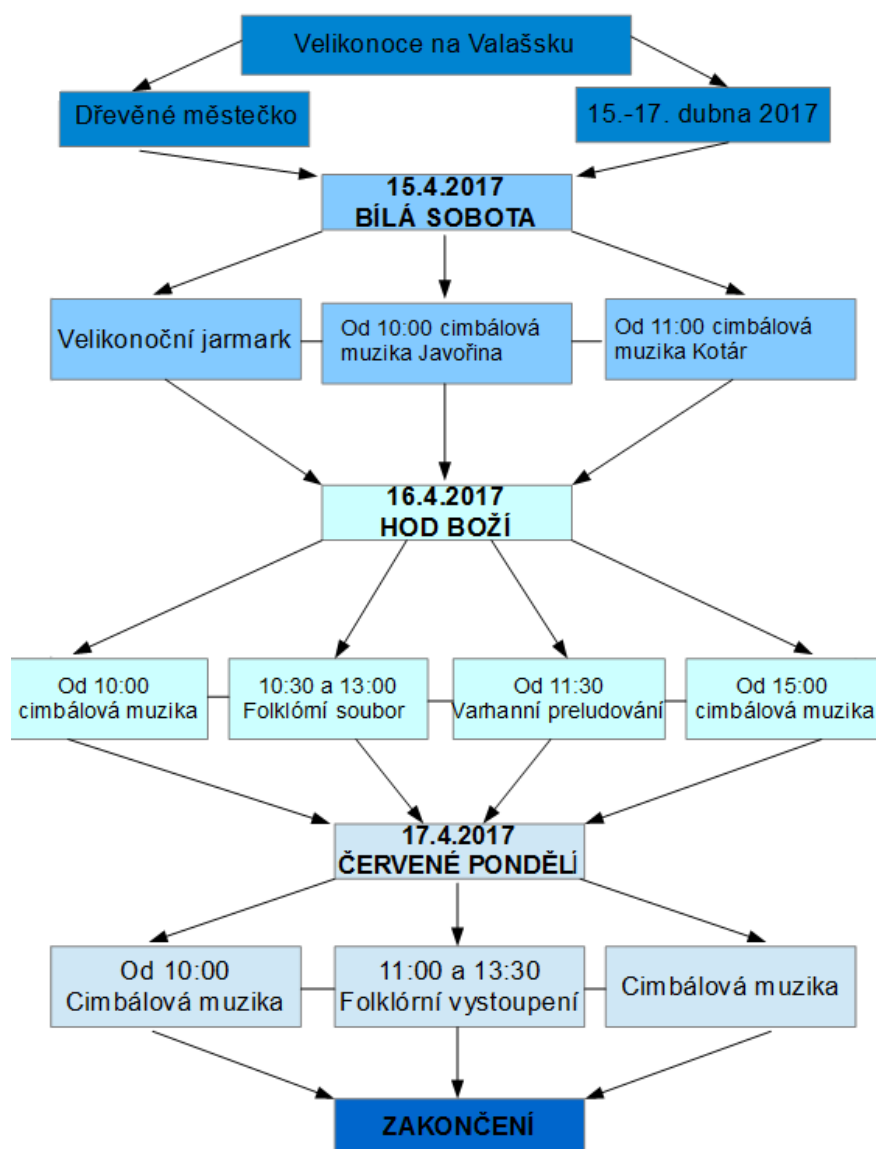
Obr. 19 Podzimní putování s broučky [23]

5.5 Hlavní kulturní akce

V následujícím textu byly vybrány největší kulturní akce na základě návštěvnosti. [24]

Velikonoce na Valašsku (DŘEVĚNÉ MĚSTEČKO)

Bílá sobota patřila dle tradic lidovým výrobcům a prodejcům. K příjemné atmosféře hrála lidem cimbálová muzika v Dřevěném městečku. Velikonoční neděle se nesla ve znamení bohatého zvykoslovného programu s občůzkami královniček. V kostelíku sv. Anny pravidelně koncertuje smíšeného pěveckého sbor, kdežto v Billově chalupě vařily tetičky jarní polévku, barvily kraslice v cibulové slupce a k tomu krásně zpívaly. Červené pondělí se konal klasický šmigrust. [20] [24]

Obr. 20 Diagram kulturní akce „Velikonoce na dědině“ [vlastní]

Vánoce na dědině (VALAŠSKÁ DĚDINA)

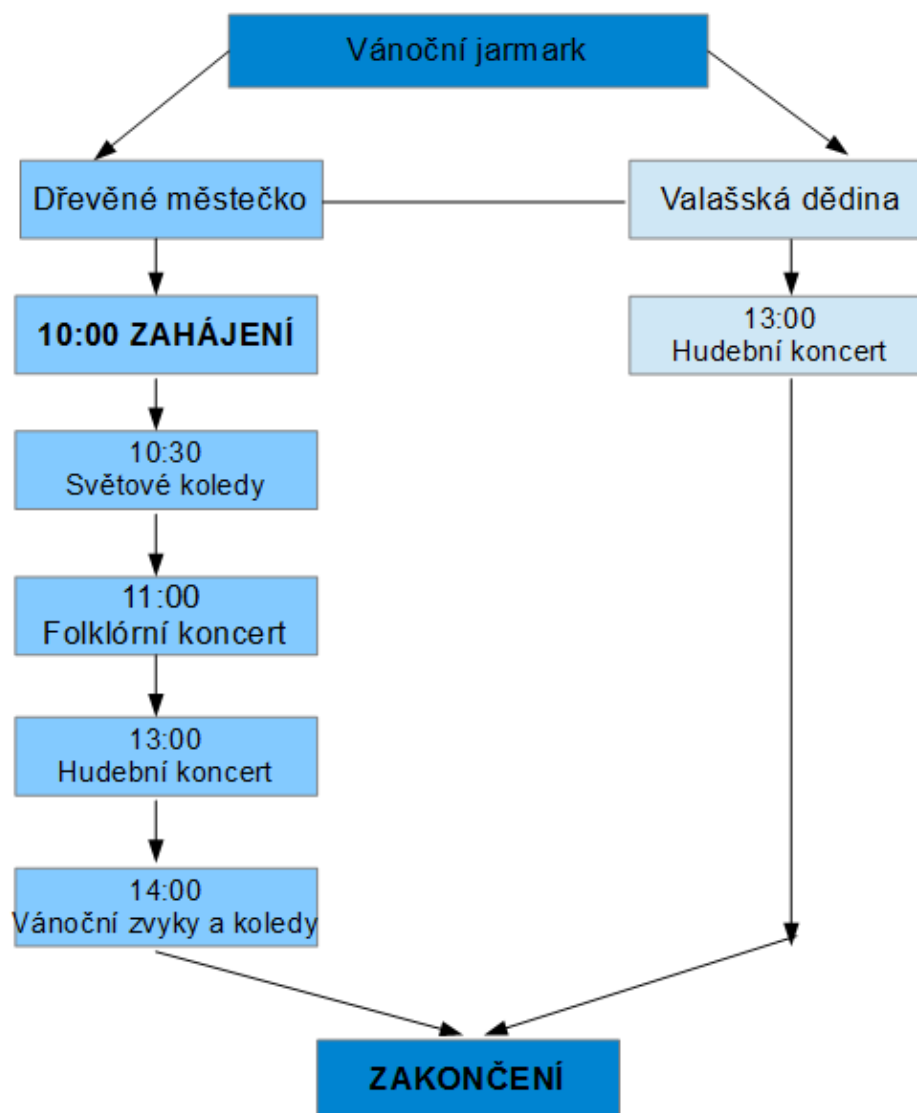
Výchovně-vzdělávací pořad s ukázkami zimních prací, přípravy Vánoc a vánočního zvykosloví. Ve fojtství z Lidečka se konala tradiční zimní přástka, v Matochově usedlosti z Velkých Karlovic-Jezerného se zdobily vánoční perníčky, ve Šturalově chalupě z Velkých Karlovic-Podřátého se věštilo pomocí odlévání olova, ve škole z Velkých Karlovic-Miloňova pan učitel učil děti koledy, v chalupě z Karolinky- Rákošového se pekly vánoční oplatky ochucené medem a v chalupě z Velkých Karlovic-Miloňova se vařil vánoční čaj z devatera kvítí. [20] [24]

Obr. 21 Diagram kulturní akce „Vánoce na dědině“ [vlastní]

Vánoční jarmark (DŘEVĚNÉ MĚSTEČKO)

Pořad prezentoval valašské vánoční zvyklosti, za doprovodu bohatě zastoupeného jarmarku lidových výrobců. Jarmark je jednou ze součástí programu „Velikonoce na dědině“.
[20] [24]

Obr. 22 Diagram kulturní akce „Vánoční jarmark“ [vlastní]

6 POSUZOVÁNÍ RIZIK

V rámci posuzování rizik se zaměřuji na kulturní akce v rámci Valašského muzea v Přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, které byly detailně výše popsány. Na základě nejvyšší počtu návštěvníků jsem si vybral 3 kulturní akce a to:

- Velikonoce na Valašsku,
- Vánoce na dědině,
- Vánoční jarmark.

Vybrané akce jsem detailně rozebral, rozkreslil do diagramů a analyzoval možná rizika, která by mohla ohrozit návštěvníky. Důsledkem realizace analyzovaných rizik by došlo k ohrožení zdraví návštěvníků a dobrého jména VMP.

Pro analýzu rizik byla použita matice pro posouzení rizik vzniklých ohrožení, díky které lze rizika rozdělit podle Tab. 7 (Míra rizika) na taková, která jsou pro organizaci akceptovatelná a naopak taková, které je třeba okamžitě řešit nápravným opatřením.

6.1 Identifikace rizik

V rámci identifikace rizik vycházím z činností a zdrojů nebezpečí, které byly identifikovány během konání kulturních akcí. Postup identifikace rizik v kulturních akcích VMP se provádí prostřednictvím metody PHA.

Tab. 3 Identifikace rizik metodou PHA

Činnost	Nebezpečí	Ohrožení	Nebezpečná situace	Nebezpečná událost	Opatření
I. Ukázky vaření	A) Potraviny	1. Otrávením	Konzumace	Otrávení	Kontrola trvanlivosti potravin
		2. Nevolností	Konzumace	Nevolnost	
		3. Nákazou	Konzumace	Nakažení (salmonela)	
	B) Otevřený oheň (OO)	1. Požárem	Manipulace s OO	Požár	Zásady BOZP, bezpečnostní zóny, použití ochranných pomůcek
		2. Popálením	Manipulace s OO	Popálení	
	C) Ostré předměty	1. Pořezáním	Krájení surovin	Pořezání	Zásady BOZP, zvýšená opatnost, bezpečná zóna
		2. Bodnutím	Škrábání surovin	Bodnutí	
		3. Odřením	Krájení, čištění surovin	Odření	
	II. Taneční vystoupení	A) Tanečníci	1. Poraněním návštěvníka	Tanec s návštěvníky	Poranění návštěvníka
		2. Upadnutím	Tanec s návštěvníky	Pád z pódia	
III. Průvod	A) Účastníci průvodu	1. Manipulací s těžkými předměty	Nesení pochoďní a předmětů	Uhození návštěvníka	Zvýšená opatnost, bezpečná zóna
		2. Sražením	Pochodováním	Sražením návštěvníka	
		3. Zakopnutím	Pochodováním	Zraněním návštěvníka	
IV. Ukázky řemesel	A) Dřevo	1. Odřením	Manipulace se dřevem	Odření	Zásady BOZP, pracovní postupy, použití ochranných pomůcek, zvýšená opatnost
		2. Pořezáním	Opracovávání dřeva	Pořezání	
		3. Nabodnutím	Opracovávání dřeva	Bodnutí	
		4. Odřezáním	Řezání/sekání dřeva	Amputace	
		5. Odletujícími částmi	Opracovávání dřeva	Ostlepnutí	
	B) Barvení kraslic	1. Popálením	Manipulace s voskem	Popálení	
		2. Bodnutím	Vyňukování vajec	Bodnutí	
V. Volný pohyb návštěvníků	A) Lidé	1. Sražením	Vyhýbání se	Poranění	Regulace počtu návštěvníků (skupiny)
		2. Ušlapáním	Shromažďování se	Poranění	
		3. Uhozením	Rozhlížení se	Poranění	
	B) Zvířata	1. Pokousáním	Vyhýbání se	Poranění	Dodržování návštěvního řádu, úschova potravin
		2. Poškrábáním	Vyhýbání se	Poranění	
		3. Nakažením	Fyzický kontakt	Nákaza	
		4. Kontaminací potravin	Fyzický kontakt s potravinami	Nákaza	
	C) Kouření	1. Popálení	Kouření	Popál	Dodržování návštěvního řádu
		2. Požárem	Ohození nedopalku	Pož	
3. Vznikem mezilidského konfliktu		Kouření	Nadávky, fyzický konflikt		

Návštěvníci jsou ohroženi těmito zdroji rizik:

- potraviny,
- otevřený oheň,
- ostré předměty,
- tanečníci,
- účastníci průvodů,
- manipulace se dřevem,
- barvení kraslic,
- lidé,
- zvířata,
- kouření.

V rámci VMP se konají různé kulturní akce, které jsou hojně navštěvované. Na základě návštěvnosti jsem si vybral tři největší akce, které jsou detailně rozebrány a analyzovány rizika, která mohou ohrozit návštěvníky.

Během ukázky vaření mohou být návštěvníci ohroženi otrávením, nevolností a nákazou vlivem špatně kontrolovaných a nedostatečně tepelně opracovaných potravin, které mohou podlehnout rychlé zkáze a způsobit salmonelu nebo jinou bakteriální infekci. Dále jsou vystaveni rizikům popálení, pořezání, bodnutí a odření při přípravě a vaření surovin potřebných při přípravě tradičních pokrmů.

V průběhu konání tanečního vystoupení může vlivem nešťastné náhody dojít k poranění návštěvníka a to při pádu tanečníka z pódia nebo při zapojení přihlížejících do aktuálního dění. Stejně tak ohrožuje návštěvníka hned několik nebezpečí během konání průvodu, například při manipulaci s těžkými předměty nebo pochodování může dojít ke zranění vlivem ohrožení sražením nebo zakopnutím.

Velmi rizikovým kulturním programem, který ohrožuje návštěvníky, jsou ukázky řemesel, kde se manipuluje a opracovává surové dřevo, přičemž se používají ostré nástroje, pily a frézy. Riziko odření, pořezání, nabodnutí, odřezání a poranění vlivem odletujících částí materiálu je velmi vysoké a následky těchto úrazů jsou poměrně vážné. Stejně tak při tradičním barvení kraslic může dojít k popálení nebo bodnutí při manipulaci s voskem a vyfukování vajíček.

Při korzování návštěvníku prostředím areálu může dojít ke sražení, ušlapání nebo uhození vzájemně mezi nimi, pokud nedojde k dodržení návštěvního řádu a někdo si zakouří, ohrožuje ostatní návštěvníky a majetek muzea rizikem požáru a popálení.

Návštěvní řád umožňuje navštívit areál VMP se zvěřem za splnění určitých podmínek. Zvířata však nejsou součástí kulturních akcí.

6.2 Analýza rizik

Jednotlivým identifikovaným rizikům metodou PHA byly přiřazeny parametry pravděpodobnost (P) a důsledek (D). Díky těmto parametrům a vztahu P/D byla stanovena celková míra rizika.

Proces posuzování rizik využívá identifikovaná rizika, která dále posuzuje pomocí předem stanovené Tab.4 (Důsledky ohrožení) a Tab.5 (Pravděpodobnosti výskytu ohrožení). Výsledky se vyhodnotí pomocí matice posuzování rizik, kde se riziko vyčíslí (Tab.6).

Tab. 4 Důsledky ohrožení

	Popis	Dopad na zdraví a bezpečnost	Dopad na prostředí a veřejnost
I.	Zanedbatelný	Událost nezpůsobí žádné ohrožení zdraví ani narušení bezpečnosti	<ul style="list-style-type: none"> Událost nezpůsobuje poškození prostředí Událost nezpůsobí znepokojení veřejnosti
II.	Významný	Událost způsobí drobný úraz bez potřeby léčení nebo pracovní úraz s PN do 3 kalendářních dnů	<ul style="list-style-type: none"> Událost způsobí významné poškození jedné památky Událost způsobí znepokojení veřejnosti (snížení návštěvnosti o 10 %)
III.	Kritický	Událost způsobí vážný úraz s nevyhnutnou dobou léčení nebo pracovní úraz s PN nad 3 kalendářní dny	<ul style="list-style-type: none"> Událost způsobí poškození prostředí areálu do 10 ha zasažené plochy Událost způsobí pobouření veřejnosti (snížení návštěvnosti o 25 %)
IV.	Katastrofický	Událost způsobí vážné trvalé následky nebo úmrtí	<ul style="list-style-type: none"> Událost způsobí poškození prostředí areálu nad 10 ha zasažené plochy Událost způsobí značné pobouření veřejnosti (iniciace protestu a snížení návštěvnosti o 50%)

Tab. 5 Pravděpodobnosti výskytu ohrožení

	Popis	Definice
A	Nepravděpodobný výskyt	Událost se ještě nevyskytla
B	Ojedinelý výskyt	Událost se vyskytuje 1x za 30 let
C	Častý výskyt	Událost se vyskytuje 1x za 1 rok
D	Vysoce pravděpodobný výskyt	Událost se vyskytuje 1x za 1 měsíc

Tab. 6 Matice pro posouzení rizik vzniklých ohrožení

P/D	A	B	C	D
I.	1	3	6	10
II.	2	5	9	13
III.	4	8	12	15
IV	7	11	14	16

Tab. 7 Míra rizika

Popis rizika	Hodnota rizika
Přijatelné	1 - 6
Přechodně přijatelné	7 – 12
Nepřijatelné	13 - 16

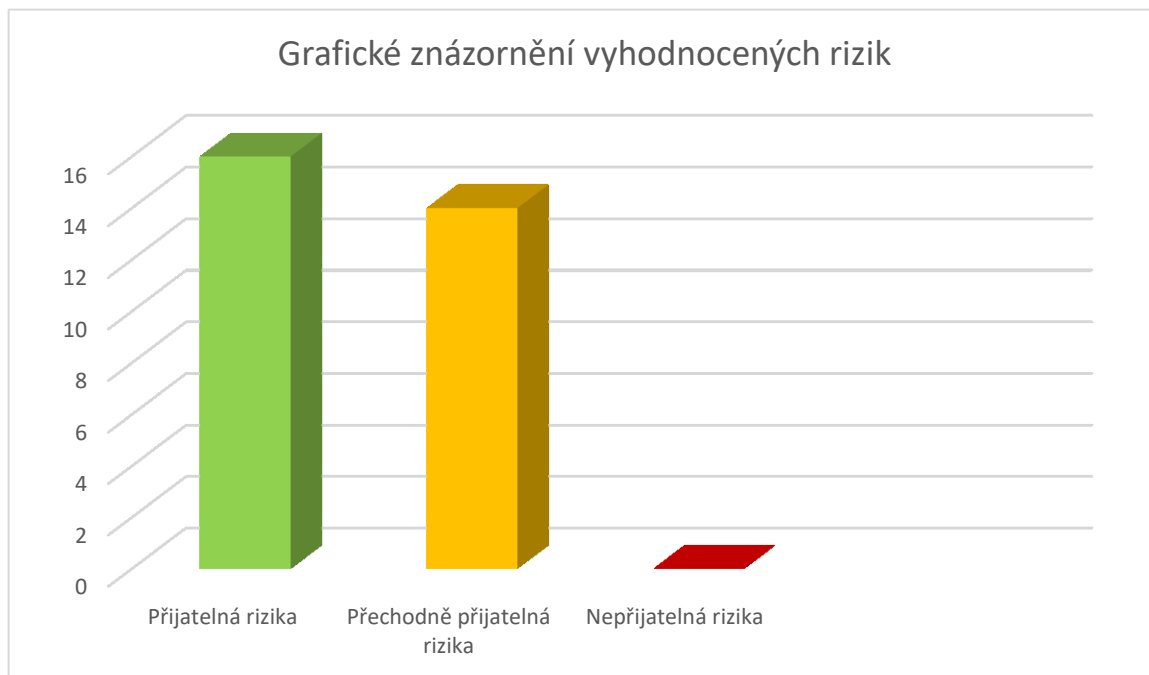
V Tab.8 (Analýza rizik pro posuzování rizika) je vypracovaná detailní analýza rizik pro posuzování rizika.

Tab. 8 Analýza rizik pro posuzování rizika

Ohrožení	Pravděpodobnost	Důsledek	Riziko	Opatření
I.A.1. Otrávením	B	II	5	Kontrola trvanlivosti potravin
I.A.2. Nevolností	B	I	3	
I.A.3. Nákazou	A	III	4	
I.B.1. Požářem	A	IV	7	Zásady BOZP, bezpečnostní zóny, použití ochranných pomůcek
I.B.2. Popálením	B	II	5	Zásady BOZP, zvýšená opatnost, bezpečná zóna
I.C.1. Pořezáním	B	II	5	
I.C.2. Bodnutím	A	III	8	
I.C.3. Odřením	B	I	3	Zvýšená opatnost, bezpečná zóna
II.A.1. Poraněním návštěvníka	B	III	8	
II.A.2. Upadnutím	A	II	2	
III.A.1. Manipulace s těžkými předměty	C	II	9	Zvýšená opatnost, bezpečná zóna
III.A.2. Sražením	D	I	10	
III.A.3. Zakopnutím	D	I	10	
IV.A.1. Odřením	C	I	6	Zásady BOZP, pracovní postupy, použití ochranných pomůcek, zvýšená opatnost
IV.A.2. Pořezáním	A	III	4	
IV.A.3. Nabodnutím	A	IV	7	
IV.A.4. Odřezáním	A	IV	7	
IV.A.5. Odletujícími částmi	A	III	4	
IV.B.1. Popálením	A	II	2	Regulace počtu návštěvníků (skupiny)
IV.B.2. Bodnutím	A	II	2	
V.A.1. Sražením	D	I	10	Dodržování návštěvního řádu, úschova potravin
V.A.2. Ušlapáním	A	IV	7	
V.A.3. Uhozením	D	I	10	
V.B.1. Pokousáním	B	I	3	Dodržování návštěvního řádu
V.B.2. Poškrábáním	A	I	1	
V.B.3. Nakažením	A	IV	7	
V.B.4. Kontaminací potravin	A	IV	7	
V.C.1. Popálením	A	I	1	Dodržování návštěvního řádu
V.C.2. Požářem	A	IV	7	
V.C.3. Vznikem mezilidského konfliktu	B	I	5	

Vyčíslená rizika jsou barevně odlišena podle závažnosti, které představují pro organizaci. Proces vyčíslení míry rizika ukázal pouze přijatelná rizika a přechodně přijatelná rizika. Nepřijatelná se vůbec neobjevila, jedná se o velmi příjemnou informaci pro organizaci i návštěvníky.

Obr. 23 (Grafické znázornění vyhodnocených rizik) znázorňuje výsledek analýzy rizik pomocí grafu.

Obr. 23 Grafické znázornění vyhodnocených rizik [vlastní]

7 MOŽNOSTI OŠETŘENÍ RIZIKA

Při identifikaci rizik Valašského muzea v Přírodě v Rožnově pod Radhoštěm Tab.3 (Identifikace rizik metodou PHA) a Tab.8 (Analýza rizik pro posuzování rizika) byla objevena rizika, která je nutno ošetřit i přesto, že se jedná pouze o rizika přijatelná a přechodně přijatelná. Musíme však mít na paměti, že riziko nelze nikdy zcela odstranit, jsou však metody, které nám pomohou ho snížit na co nejmenší úroveň.

Navrhnout opatření k eliminaci rizik v takové organizaci jako muzeum v přírodě je velmi náročné, zejména, pokud se jedná o kulturní akci v otevřeném prostoru, kde za dobu konání akce projde velký počet lidí. Velmi rizikovým faktorem, který figuruje ve všech identifikovaných rizicích jsou sami návštěvníci a při ošetřování rizik musím počítat s průměrnou intelektuální výbavou každého jedince a jeho slušným vychováním. Ve většině případů uvádím jako ošetření rizik vyznačení bezpečnostních zón, ale kromě těchto zón jsou důležité i další způsoby a prostředky. Uvedu takový příklad z praxe, který nám uvedl sám provozní náměstek. Přestože je v celém areálu muzea zakázáno kouřit, velký počet návštěvníků tento zákaz nerespektuje a jak vyšlo z analýzy rizik, odhození takového nedopalku může mít fatální následky.

Jedním z největších rizik organizace je nechtěné včlenění návštěvníka do probíhajícího průvodu nebo programu kulturního akce, kde je ohrožen hned několika faktory a to sražením, zakopnutím a zraněním způsobeným nejčastěji těžkým předmětem. Navrhuji, aby byla viditelně ohraničena zóna kolem pódíí a míst, kudy prochází průvod, zároveň bych apeloval na návštěvníky, aby dbali své zvýšené opatrnosti, respektovali rady organizátorů a nevstupovali do bezpečnostních zón.

Sami návštěvníci představují pro sebe a okolí svým občasným bezohledným chováním značné riziko, při procházení areálu a památek svým ohrožují ostatní sražením, uhozením a v krajní situaci dokonce ušlapáním. V případě neuposlechnutí zákazu kouření v celém areálu VMP ohrožují jak zdraví ostatních návštěvníků, tak majetek organizace rizikem vzniku požáru, vlivem odhozením nedopalku a zároveň se vystavují riziku vzniku mezilidského konfliktu, který může skončit až fyzickým napadením jedince. Za vhodné opatření považuji omezení vstupu do jednotlivých památek na skupinu s přesně daným počtem návštěvníků, apelování na dodržování návštěvního řádu, instalace cedulí s vyznačeným zákazem kouření a kontrolu dodržování všech navržených opatření organizátory.

Samostatnou kapitolu tvoří velmi oblíbené a hojně navštěvované ukázky řemesel, kde návštěvníci názorně vidí, jak se opracovává surové dřevo pomocí různých ostrých předmětů, pil, pilníků a seker a jak se barví typické valašské kraslice. Nejmenší návštěvníci si mohou vyzkoušet svou zručnost při zatloukání hřebíků kladívkem do dřevěného špalku. Při těchto činnostech jsou návštěvníci ohroženi odřením, pořezáním, nabodnutím, odřezáním části těla, odlétajícími částmi materiálu a popálením. Ochranná opatření vhodná pro tato rizika jsou dohled organizátorů, dodržování metodickým postupů při práci se dřevem, dodržování Bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, používání ochranných pomůcek, oddělení návštěvníků od místa, kde se manipuluje se dřevem a apelování na dodržování bezpečného odstupu. V případě praktických ukázek, kdy si mohou sami návštěvníci vyzkoušet jednotlivé činnosti opakovaně apelovat na zvýšenou opatrnost.

Stejně tak rizikovým úsekem jako ukázky řemesel, jsou také ukázky vaření, kdy se ve starých měšťanských domech vaří tradiční valašské pokrmy podle dobových receptů. Návštěvníci jsou vystaveni ohrožení požárem a popálením otevřeným ohněm v případě, že nedodrží ochranná opatření v podobě dodržování bezpečné zóny. Při přípravách surovin na vaření může dojít k nechtěnému pořezání, bodnutí nebo odření vlivem použití ostrých předmětů. Ošetření těchto rizik spočívá v dodržování metodických postupů při přípravě jídla, odkládání kuchyňských potřeb, zejména nože na místa tomu určená a dohled na dodržování ochranné zóny u pracoviště. Posledním faktorem, který se týká vaření je potravinové riziko, které ohrožuje návštěvníky otrávením způsobeným salmonelou nebo jinými bakteriálními viry, nevolností a nákazou. Navrhují pravidelnou kontrolu trvanlivosti potravin používaných k vaření a pravidelnou hygienickou kontrolu a sanitaci pracoviště.

V posledním odstavěčku uvádím riziko, které nebylo uvedeno v analýze rizik, protože se přímo netýká areálu VMP, ale jeho bezprostředního okolí. Pokud chce návštěvník vstoupit do části Dřevěného městečka, musí překonat hlavní komunikaci pomocí přechodu pro chodce. Sám jsem měl možnost si tento úsek cesty projít a riziko toho, že se stane nějaká nehoda je poměrně vysoká. Navrhoval bych instalaci retardéru, osvětlení přechodu pro chodce, snížení rychlostního limitu a výstražnou tabuli pro řidiče o přítomnosti vchodu a nebezpečí kolize s chodci.

ZÁVĚR

Předcházení a eliminace rizik je nedílnou součástí každé organizace a celkově vzato i každého jedince. Tato činnost může zabránit vzniku mimořádných událostí nebo zmírnit jejich negativní charakter a projev. Rizika, která na nás působí, mohou konkrétně způsobit například újmu na zdraví, životech nebo majetku. Proto je žádoucí provádět preventivní opatření vedoucí k minimalizaci rizik na co nejmenší úroveň a dohlížet na jejich dodržování.

Cílem mé bakalářské práce bylo provést na základě vydefinovaných požadavků analýzu rizik muzea, určit nejrizikovější části kulturní akce a na základě provedené analýzy navrhnout opatření, která eliminují rizika působící na návštěvníky při návštěvě kulturní akce. Zaměřil jsem se na organizaci Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Komplex muzea tvoří čtyři jednotlivé areály (Dřevěné městečko, Valašská dědina, Pustevny a Mlýnská dolina). V procesu identifikace rizik jsem vybral na základě návštěvnosti tři největší kulturní akce, které jsem detailně rozebral, analyzoval. Při zpracování práce byla použita identifikace rizik pomocí metody PHA a analýza provedena pomocí Matice pro posuzování rizik.

Mezi největší rizika v organizaci patří sami návštěvníci, kteří dokáží svým neukázněným chováním ohrozit jak sebe, okolí, tak i majetek organizace. Dalším identifikovaným zdrojem rizika s vysokou mírou byly praktické ukázky vaření a řemesel, kde se vyskytuje jak riziko zranění při manipulaci s materiálem, tak biologické ohrožení.

Jedním ze získaných poznatků je management rizik v rámci Bezpečnosti a zdraví při práci a prevenci rizik VMP, kdy bylo využito služeb odborné firmy, která vypracovala Zprávu o posuzování rizik a rizikových situací. Tato zpráva se však týkala pouze zaměstnanců muzea. Eliminace rizik z hlediska bezpečnosti návštěvníků je velmi specifickým úkolem, nicméně na základě získaných poznatku jsem došel k tomu, že v organizaci byla vyhodnocena pouze přijatelná a přechodně přijatelná rizika.

Je všeobecně známo, že riziko nelze úplně odstranit, pouze lze pomocí určitých metod snížit na přijatelnou nebo nízkou úroveň. Proto jsem v poslední kapitole mé práce uvedl návrhy na eliminaci jednotlivých rizik a nedostatky, které by zasloužily pozornost. Většinou se jedná o dodržování BOZP, zvýšené opatrnosti, dodržování postupů, kontrola trvanlivosti potravin nebo rozdělení návštěvníků na skupiny o přesně definované počtu.

Jelikož je tato práce ve svém oboru ojedinělá, přivítal bych, kdyby VMP některé z mých navrhovaných opatření realizovala, protože jsem přesvědčen, že by opatření vedla ke snížení pravděpodobnosti výskytu úrazu a poškození dobrého jména organizace.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] TICHÝ, Milík. Ovládání rizika: analýza a management. Nakladatelství CH Beck, 2006.
- [2] PRAVDÍKOVÁ, Monika. Analýza rizik podniku Steemart, s.r.o. A jejich minimalizace. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2014, 65 s. Dostupné také z: <http://hdl.handle.net/10563/30112>. Fakulta logistiky a krizového řízení, Ústav krizového řízení. Vedoucí práce Hart, Martin.
- [3] MICHL, Josef. Prevence rizik ve vybrané firmě. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2015, 64 s.(73 806 znaků). Dostupné také z: <http://hdl.handle.net/10563/34293>. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Fakulta logistiky a krizového řízení, Ústav krizového řízení. Vedoucí práce Šefčík, Vladimír.
- [4] ŠAFARŽÍK, Zdeněk. Analýza rizik [online]. Fakulta logistiky a krizového řízení, 2012 [cit. 2017-1-11]. Dostupné z: <http://vyuka.flkr.utb.cz/mod/folder/view.php?id=3744>. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta logistiky a krizového řízení.
- [5] Mosty k požární ochraně kulturních památek: odborná konference s mezinárodní účastí. Praha: Národní památkový ústav, 2015. ISBN 978-80-7480-042-9.
- [6] Management rizik - Techniky posuzování rizik: ČSN EN 31010. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2011.
- [7] Vznik a vývoj Valašského muzea v Rožnově pod Radhoštěm. Valašské muzeum v přírodě [online]. [cit. 2017-01-26]. Dostupné z: <https://www.vmp.cz/cs/navstevnici-prohlidka-muzea/o-muzeu/vznik-a-vyvoj/vznik-a-vyvoj.html>.
- [8] SMEJKAL, Vladimír a Karel RAIS. Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, 483 s. Expert. ISBN 978-80-247-4644-9. Dostupné také z: http://katalog.k.utb.cz/F/?func=item-hold-request&doc_library=UTB50&adm_doc_number=000069142&item_sequence=000040.
- [9] KAFKA, Tomáš. Průvodce pro interní audit a risk management. Praha: C.H. Beck, 2009, xvii, 167 s. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7400-121-5.
- [10] Pojmy. Ministerstvo vnitra České Republiky. [online]. © 2017 [cit. 2017-01-19]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/pojmy>.
- [11] NEDVĚD, Karel. Prevence rizik ve firmě CVP Galvanika. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2014, 70 s. (78 991 znaků). Dostupné také z: <http://hdl.handle.net/10563/29236>. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Fakulta logistiky a krizového řízení, Ústav krizového řízení. Vedoucí práce Šefčík, Vladimír.
- [12] GRASSEOVÁ, Monika a Bohumil BRECHTA. Efektivní rozhodování: analyzování, rozhodování, implementace a hodnocení. Brno: Edika, 2013. ISBN 978-80-266-0179-1.

- [13] ŠEFČÍK, Vladimír. Analýza rizik. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2009, 98 s. ISBN 978-80-7318-696-8.
- [14] KRULIŠ, Jiří. Jak vítězit nad riziky: aktivní management rizik - nástroj řízení úspěšných firem. Praha: Linde, 2011, 568 s. ISBN 978-80-7201-835-2.
- [15] Památky a památková péče [online]. [cit. 2017-02-22]. Dostupné z: <https://www.npu.cz/cs/npu-a-pamatkova-pece/pamatky-a-pamatkova-pece>
- [16] HAGEN, Dirksen. Conference Record for .. IEEE .. Conference on Human Factors and Power Plants. Michigan: Institute of Electrical and Electronics Engineers, 1988.
- [17] ZOLOV, Dmitri. Multi Linear Events Sequencing: A Case Study [online]. In: . s. 47 [cit. 2017-03-09]. Dostupné z: <http://asasi.org/papers/2011/MES%20Analysis%20-%20Dmitri%20Zotov.pdf>
- [18] DE SAEGER, Ariane. Ishikawa Diagram. Namur: Lemaitre Publishing, 2015. ISBN 978-2-8062-7065-8.
- [19] Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm: Národní kulturní památka [online]. Rožnov pod Radhoštěm, 2010 [cit. 2017-04-16]. Dostupné z: <https://www.vmp.cz/>
- [20] GESIERICH, Milan. Výroční zpráva za rok 2015 [online]. In: . Rožnov pod Radhoštěm: Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, 2016, s. 129 [cit. 2017-04-22]. Dostupné z: <https://www.vmp.cz/cs/odborna-cinnost/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-za-rok-2015.html>
- [21] KUZUCUOĞLU, Alpaslan. RISK MANAGEMENT IN LIBRARIES, ARCHIVES AND MUSEUMS. In: . Halkalı Küçükçekmece İstanbul: IIB INTERNATIONAL REFEREED ACADEMIC SOCIAL SCIENCES JOURNAL, 2014. ISSN Print 2146-5886 Online 2147-172X.
- [22] DRAHOTUŠSKÁ, Silvie. Sbírkotvorná činnost Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Brno, 2008. Bakalářská práce. Filozofická fakulta Masarykovy univerzity. Vedoucí práce PhDr. Jan Dolák.
- [23] Facebook: Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm [online]. [cit. 2017-05-04]. Dostupné z: https://www.facebook.com/pg/VMPProznov/photos/?ref=page_internal
- [24] VLK, Radoslav. Výroční zpráva za rok 2011 [online]. 1. Rožnov pod Radhoštěm: Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, 2011 [cit. 2017-05-04]. Dostupné z: <file:///C:/Users/jansu/Downloads/vyrocní-zprava-za-rok-2011.pdf>

- [25] VLK, Radoslav. Výroční zpráva za rok 2012 [online]. 1. Rožnov pod Radhoštěm: Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, 2012 [cit. 2017-05-04]. Dostupné z: <file:///C:/Users/jansu/Downloads/vyrocni-zprava-2012.pdf>
- [26] VLK, Radoslav. Výroční zpráva za rok 2013 [online]. 1. Rožnov pod Radhoštěm: Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, 2012 [cit. 2017-05-04]. Dostupné z: <file:///C:/Users/jansu/Downloads/vyrocni-zprava-2013.pdf>
- [27] VLK, Radoslav. Výroční zpráva za rok 2014 [online]. 1. Rožnov pod Radhoštěm: Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, 2012 [cit. 2017-05-04]. Dostupné z: <file:///C:/Users/jansu/Downloads/vyrocni-zprava-2014.pdf>
- [28] VLK, Radoslav. Výroční zpráva za rok 2015 [online]. 1. Rožnov pod Radhoštěm: Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, 2012 [cit. 2017-05-04]. Dostupné z: <file:///C:/Users/jansu/Downloads/vyrocni-zprava-2015.pdf>
- [29] BERNATÍK, Aleš. Analýza nebezpečí a rizik [online]. Ostrava, 2016 [cit. 2017-05-04]. Dostupné z: https://www.fbi.vsb.cz/export/sites/fbi/U3V/cs/materialy/U3V_AnalyzaRizik.pdf
- [30] Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. In: Beskydy.cz [online]. [cit. 2017-05-04]. Dostupné z: <https://www.beskydy.cz/Content/beskydy-zlinsky-kraj-muzea-valasske-muzeum-v-prirode-roznov-pod-radhostem.aspx>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
CIT	Analýza kritických událostí
IPR	Identifikace procesů a rizik
VMP	Valašské muzeum v přírodě
MES	Mnohonásobné sekvencování událostí
OO	Otevřený oheň
OSD	Diagram operačních činností
PHA	Předběžná analýza ohrožení
VMP	Valašské muzeum v přírodě
RCFA	Analýza kořenových příčin selhání
SCAT	Technika systematické analýzy příčin

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1 Pole nebezpečí [1]</i>	17
<i>Obr. 2 Proces managementu rizik [14]</i>	21
<i>Obr. 3 Mapa areálu VMP [19]</i>	30
<i>Obr. 4 Areál VMP „Dřevěné městečko“ [19]</i>	32
<i>Obr. 5 Areál VMP „Vlašská dědina“ [19]</i>	33
<i>Obr. 6 Areál VMP „Pustevny“ [19]</i>	34
<i>Obr. 7 Areál VMP „Mlýnská dolina“ [19]</i>	35
<i>Obr. 8 Návštěvnost VMP [24]</i>	35
<i>Obr. 9 Masopust [23]</i>	37
<i>Obr. 10 Rožnovská valaška [23]</i>	37
<i>Obr. 11 Zvonečkový jarmark [23]</i>	38
<i>Obr. 12 Hejův nožík [23]</i>	38
<i>Obr. 13 Pekařská sobota [23]</i>	39
<i>Obr. 14 Romská píseň [23]</i>	39
<i>Obr. 15 Anenská pouť [23]</i>	40
<i>Obr. 16 Jánošíkův dukát [23]</i>	40
<i>Obr. 17 Starodávny jarmark [23]</i>	41
<i>Obr. 18 Z druhé strany Radhoště [23]</i>	41
<i>Obr. 19 Podzimní putování s broučky [23]</i>	42
<i>Obr. 20 Diagram kulturní akce „Velikonoce na dědině“ [vlastní]</i>	43
<i>Obr. 21 Diagram kulturní akce „Vánoce na dědině“ [vlastní]</i>	44
<i>Obr. 22 Diagram kulturní akce „Vánoční jarmark“ [vlastní]</i>	45
<i>Obr. 23 Grafické znázornění vyhodnocených rizik [vlastní]</i>	52

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1 Přehled historie ochrany památek [5].....</i>	13
<i>Tab. 2 Návštěvnost kulturních akcí v letech 2011-2015 [24]</i>	36
<i>Tab. 3 Identifikace rizik metodou PHA.....</i>	47
<i>Tab. 4 Důsledky ohrožení</i>	49
<i>Tab. 5 Pravděpodobnosti výskytu ohrožení</i>	50
<i>Tab. 6 Matice pro posouzení rizik vzniklých ohrožení.....</i>	50
<i>Tab. 7 Míra rizika</i>	50
<i>Tab. 8 Analýza rizik pro posuzování rizika.....</i>	51

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: NÁVŠTĚVNÍ ŘÁD – DŘEVĚNÉ MĚSTEČKO

PŘÍLOHA P II: NÁVŠTĚVNÍ ŘÁD – VALAŠSKÁ DĚDINA

